

BEZEMKAART BOOMTEELT

OOK U DRAAGT BIJ AAN SCHOON WATER!

Uw provincie en uw waterschap spannen zich in voor schoon grondwater en schone sloten en beken. U haalt vandaag de bezem door de middenkast en zorgt ervoor dat niet meer toegelaten en verouderde gewasbeschermingsmiddelen opgeruimd worden. Nog altijd komen er teveel middelen in sloot- en grondwater terecht. Voor behoud van een effectief middelenpakket én voor een goede waterkwaliteit is het belangrijk deze emissie tegen te gaan.

Lees hieronder wat ú kunt doen om bij te dragen aan schoon water.

LET OP IN GRONDWATERBESCHERMINGSGEBIEDEN

Het grondwater in grondwaterbeschermingsgebieden wordt gebruikt als bron voor drinkwater. Daarom is de toepassing van middelen met een groot risico op uitspoeling naar het grondwater verboden in deze gebieden. Via de 'Drinkwater kaart' van de provincie Gelderland kunt u zien of uw percelen in een grondwaterbeschermingsgebied zitten. De kaart is te raadplegen via: <https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers>, kies daar voor 'Drinkwater'. Kijk in dat geval goed op het etiket ( ) of raadpleeg uw adviseur om na te gaan welke middelen niet zijn toegestaan.

PREVENTIE: DE BASIS OP ORDE

Met de juiste preventieve maatregelen kunt u ziekten en plagen voorkomen en daarmee het middelengebruik en de emissie verminderen. Kies voor gezond en afgehard uitgangsmateriaal en de juiste teeltomstandigheden. Met een gezonde bodemstructuur en een uitgekiende bemesting zorgt u voor geleidelijke groei en een sterker gewas dat beter bestand is tegen ziekten en plagen. Zorg ook bij containerteelt voor een goede ontwatering en goede potgrond. Overweeg ook de toepassing van plantversterkers en bodemverbeteraars. Kies zorgvuldig de juiste aaltjesstrategie; zet bij voorkeur groenbemesters in om aaltjes te bestrijden. Verder is een goede bedrijfshygiëne van belang. Voer zieke planten tijdig af.

WAAR MOGELIJK MECHANISCH

De ontwikkelingen in het mechanisch bestrijden van onkruid in de boomkwekerij gaan snel. Een belangrijke ontwikkeling, ook gezien het beperkte chemische middelenpakket. Zo kunt u met een verhoogde schoffel door hogere rijaanplant rijden dan met een reguliere schoffel. Een andere - voor de boomteelt nieuwe techniek - is de onkruidbrander. Een Brabantse teler maakte de brander geschikt voor de boomteelt. Voor een demonstratiefilmpje zie YouTube, zoek op 'onkruidbrander'. Voor meer informatie zie <http://bit.ly/onkruidbranden>. Een andere voor de boomteelt nieuwe techniek - die het probleem van onkruid in de rij oplost - is een pneumatische schoffel. Elke schoffel is aan de uiteinden uitgerust met twee ventielen die lucht naar links en rechts blazen. Een "luchtmes" dat - ter hoogte van de schoffelmessen - net onder het aardoppervlak snijdt. Jonge onkruiden worden ontworteld, komen bloot te liggen en drogen uit. De aanplant ondervindt geen schade. Voor meer informatie zie <http://bit.ly/pneumatisch>

GEWASINSPECTIE: WEET WAT ER LEEFT

Door uw gewas te inspecteren weet u hoeveel plaaginsecten en natuurlijke vijanden aanwezig zijn. Overschrijden de plagen in uw gewas de schadedrempels? De schadedrempels zijn misschien voor uw gevoel hoog. Bij twijfel over schadedrempels, neem contact op met uw adviseur. Koester daarnaast natuurlijke vijanden als sluipwespen en larven van lieveheersbeestjes. Kies voor een selectief middel of spuit pleksgewijs. U kunt natuurlijke vijanden stimuleren door de inzaai van meerjarige bloemrijke akkerranden, zie www.bloeiendbedrijf.nl

BEZEMKAART BOOMTEELT

LVS-LANS

Laag Volume Strooisystemen (LVS) werken met een strooischijf in plaats van een spuitdop. De schijf zorgt voor uniforme, vrij grove druppels die niet gevoelig zijn voor drift. Het middel wordt egaal verdeeld, met een minimale hoeveelheid water. De lans is leverbaar in diverse werkbreedtes van 10 tot 120 cm en kan pleksgewijs, in stroken of op grote oppervlakten worden toegepast. Als rugsput heeft de LVS-lans het grote voordeel dat u met veel minder gewicht loopt. Door optimale bedekking en minimale drift kunt u tot 50-75% op herbiciden besparen en worden grond- en oppervlaktewater minder belast.

KIES VOOR MINDER BELASTENDE MIDDELEN

Gewasbeschermingsmiddelen hebben een verschillende milieubelasting. Hoge milieubelasting komt bijvoorbeeld omdat middelen traag afbreken en makkelijk uitspoelen. Bij veel ziekten en plagen heeft u keuze uit veel verschillende middelen. Op www.milieumeetlat.nl kunt u de milieubelasting van middelen onderling vergelijken. Onder 'gratis downloads' vindt u Milieubelastingskaarten. Hierop kunt u, per gewas en per bestrijding, eenvoudig zien welk middel het minst milieubelastend is.

DE CHAUFFEUR BEPAALT DE DRIFT

De rijsnelheid, waterhoeveelheid, boomhoogte, spuittechniek en spuitdop bepalen samen de drift. Al deze factoren worden in hoge mate bepaald door de chauffeur. Hoe groot de invloed van deze factoren is, kunt u zien op www.spuitdoppenkeuze.nl. De site helpt u, bij uw specifieke situatie, de juiste dop te kiezen.

VOORKOM EMISSIE VANAF HET ERF

Een groot deel van de totale emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar de sloot is afkomstig van het erf. Omdat veel erven een verharde ondergrond hebben, komen middelen rechtstreeks in de sloot of in het riool terecht. Morst u wel eens bij het vullen? Vangt u bij het schoonmaken van de spuit, de poot- en zaaimachine het waswater op? Stalt u de spuit overdekt? Kortom: is uw erf vrij van emissie? Doe de check op www.erfemissiescan.nl.

Voor meer informatie over wasplaatsen en zuiveringssystemen als Phytobac, biofilter en heliosec zie: www.toolboxwater.nl.

Als u vragen heeft over praktische maatregelen of wetgeving kunt u ze stellen bij het Loket Erfemissie Gewasbescherming via: erfemissie@clm.nl of 0345 470 719 (CLM).

VASTLEGGEN GEÏNTEGREERDE TEELTWIJZE VERPLICHT

Sinds 2015 is elke gebruiker van professionele gewasbeschermingsmiddelen verplicht een gewasbeschermingsmonitor te hebben (vervangt gewasbeschermingsplan). In de monitor geeft u aan welke maatregelen u neemt op het gebied van geïntegreerde gewasbescherming. U dient ook te evalueren of deze maatregelen succesvol waren. Uiterlijk twee maanden na de teelt moet de monitor zijn afgerond. Heeft u een actuele spuitregistratie? Dan hoeft u alleen de vragenlijst op www.schoonwaterwijzer.nl in te vullen en evalueren aan het einde van het seizoen om te voldoen aan deze verplichting. Kijk voor meer info op: <http://bit.ly/gewasbeschermingsmonitor>

COLOFON

Deze serie bezemkaarten is mogelijk gemaakt door Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland en Waterschap Vallei en Veluwe.

Meer informatie: Bezem Informatielijn 0345-470729
Tekst en ontwerp: CLM Onderzoek en Advies, Culemborg
Uitgave: December 2018

De makers aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de kaart.

W. v. MAANEN

Willems • Balgoy
Gewasbescherming

H. van Namen
Diervoerders • Gewasbescherming • Meststoffen

VAN IPEREN
groespecialist sinds 1921

wpa - Robertus
zeker & vast